

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
13 iulie 2022**

**Probă scrisă
LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, PED. PREȘC.,
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. RROMANI MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (20 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

/.../ Me sem i Alina thaj kamav te vakārav tumenqe palal jekh godāver zivutro. La mamă si la jekh daj-kaxni deše kaxnōrrença. Kamavas te khelav man kadale kaxnōrānça, tha` i daj kaxni na mukhel man. Kana zav karing lenθe, i kaxni phukhārel pesqe pora, bašel rušli. Te kamavas te „čorav” laθar jekhe tiknorres – xutelas manθe. E mamāqi kaxni grizisarel zoralas pesqe kaxnōrrenθar. Sa o dīves rodel le tiknenqe lače xabena.

Daraθar, nijekh aver kaxni anθar i bar na bešel pašal e kaxnōrră kana xan. I mămî phendăs kaj na sas la nijekhvar jekh daj-kaxni kaj te grizisarel pesqe tiknenθar sar kadaja.

Kana kerdöl pes răt, i kaxni astarel e čokoça e mamāqi fīsta thaj i mămî zanel so si i vrăma te putarel o udar te aven e kaxnorră andre te soven. I daj-kaxni zal pašal o bov, kothe kaj i mămî anglekerel lenqe e ratăqo xaben.

And-jekh palomezimēri, me thaj i mămî gelām k-e niște nāmură and-o gav.

– Marinea! akhardăs i mămî le papos. Te na bistres te putares o udar te šaj te avel i kaxni andre! Xatărdăn, Marinea? /.../

(E mamăqi daj-kaxni, palal i Noemi Kordovan)

1. Arakhen e antonimură vaš e alava: *dīves, putarel, tiknorro!* **3 pūnktură**
2. Nakhaven i sintagma „o lačo xaben” ka-e savorre kēzură, nùmaj ka-o jekhipen! **6 pūnktură**
3. Nakhaven i kernavni/ o vërbo „sovel” ka-o avutno vaxt e indikativone modosqe. **6 pūnktură**
4. Ambolden and-i rumunikani čhib o jekhto alineato andar o təksto dino maj opre! **5 pūnktură**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Sunt 7 ceasuri fără 10 minute de dimineață. În biroul registraturii generale a unei mari administrațiuni, impiegatul** își pregătește registrul, așteptând să bată ceasul ca să ridice oblonul de la ferestruia*** pe unde i se-nmânează corespondența oficială și petițiile particulare. Pe când se șterge de sudoare, gândind la cine știe ce, aude ciocănituri la oblonul lăsat. Se uită la ceasul său, [...]*

Dă din umeri, se șterge iarăși și gândește mai departe... Ciocăniturile de afară au trecut; dar peste câteva momente iar încep cu mai multă tărie și insistență. Impiegatul dinăuntru se uită iar la ceas: 7 fără 2 minute. Dă din umeri, se șterge de sudoare și-și urmează gândirile intime... Ciocăniturile se-ndoiesc cu violență... În sfârșit, cele două minute au trecut: ceasul arată 7 punct. Impiegatul trage zăvorul și ridică oblonul, lăsând ferestruia închisă numai cu geamul. Se uită afară. La geam, e un domn, care așteaptă; probabil acela ciocănea. Impiegatul ridică și geamul:

– Dv. ciocăneați așa?

– Da.

- Dv. nu știți că biroul se deschide la 7?
– Ba da.

(adaptare după I.L. Caragiale, *Petițiune*)

* birou, birouri, s. n. - cameră în care lucrează funcționarii;

** impiegat, -ă, impiegati, -te, s. m. și f. - persoană care organizează și controlează mișcarea trenurilor într-o gară;

*** ferestruie - fereastră mică.

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Scrieți, din primul paragraf al textului dat, două cuvinte care conțin vocale în hiat. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în următoarea secvență: *Impiegatul trage zăvorul și ridică oblonul, lăsând ferestruia închisă numai cu geamul.* **4 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *ceasul* să aibă funcția sintactică de atribut. **2 puncte**
4. Transcrieți, din secvența următoare, propoziția secundară: *La geam, e un domn, care așteaptă; probabil acela ciocănea.* **2 puncte**
5. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați particularitățile unui text aparținând *genului epic* inclus în programa de concurs. **10 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *gen epic*;
- precizarea a două trăsături ale *genului epic*, existente în opera literară selectată;
- prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, valorificând textul ales;
- exprimarea unui punct de vedere cu privire la mesajul *textului epic* selectat.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Pedagogie preșcolară

Redactați un eseu, de una-două pagini, în care să prezentați rolul *educației timpurii, ca dimensiune a învățării pe tot parcursul vieții.*

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- definirea conceptului de *educație timpurie*;
- descrierea rolului hotărâtor pe care *educația timpurie* îl are în procesul de învățare pe tot parcursul vieții;
- susținerea unei opinii cu privire la rolul *educației timpurii, ca primă etapă a procesului de învățare pe tot parcursul vieții.*

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **15 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum o pagină.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

1. Sikaven, and-i rromani vaj rumunikani čhib, save si e etape/ e širda jekhe didaktikane khelipnasqe! **5 pùnkture**

2. Xramosaren, and-i rromani vaj rumunikani čhib, sar ašti / šaj te kerel pes i kolaborăcia maškar i xurdelin thaj i komuniteta. **5 pùnkture**

3. Sikaven, and-i rromani vaj rumunikani čhib, save evaluaciaqe metode labăren / utilizisaren and-i barōrri / xurdelin! **5 pùnkture**

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

- a) Definiți conceptul de *joc didactic* în învățământul preșcolar. **3 puncte**
- b) Prezentați specificul principalelor tipuri de *jocuri didactice* în învățământul preșcolar, ținând cont de următoarele repere:
- precizarea a două tipuri de *jocuri didactice* folosite în învățământul preșcolar **4 puncte**
 - descrierea unuia dintre cele două tipuri de *jocuri didactice* precizate **8 puncte**